

Stosunek do rządu we wrześniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2024

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

We wrześniu notowania rządu nieco się poprawiły – pokazują to odpowiedzi na każde z pytań, jakie zadajemy na ten temat¹. Przy tym wciąż – pomimo poprawy – negatywne opinie na temat rządu i premiera przeważają w każdym wymiarze nad opiniami pozytywnymi.

POPARCIE DLA RZĄDU

We wrześniu odsetek zwolenników rządu wzrósł o 3 punkty procentowe i wynosi obecnie 35% (wobec 32% miesiąc wcześniej), utrzymuje się jednak wciąż niewielka przewaga jego przeciwników (38% wobec 40% w sierpniu).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	rząd Mateusza Morawieckiego					rząd Donalda Tuska								
	2023					2024								
	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Zwolennicy	30	34	32	33	32	39	41	37	35	37	36	33	32	35
Przeciwnicy	47	37	42	44	44	39	34	38	37	37	36	40	40	38
Obojętni	20	25	23	19	21	19	22	22	25	24	26	24	25	23
Trudno powiedzieć	2	4	3	4	3	3	3	3	2	2	3	3	3	4

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (413) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),

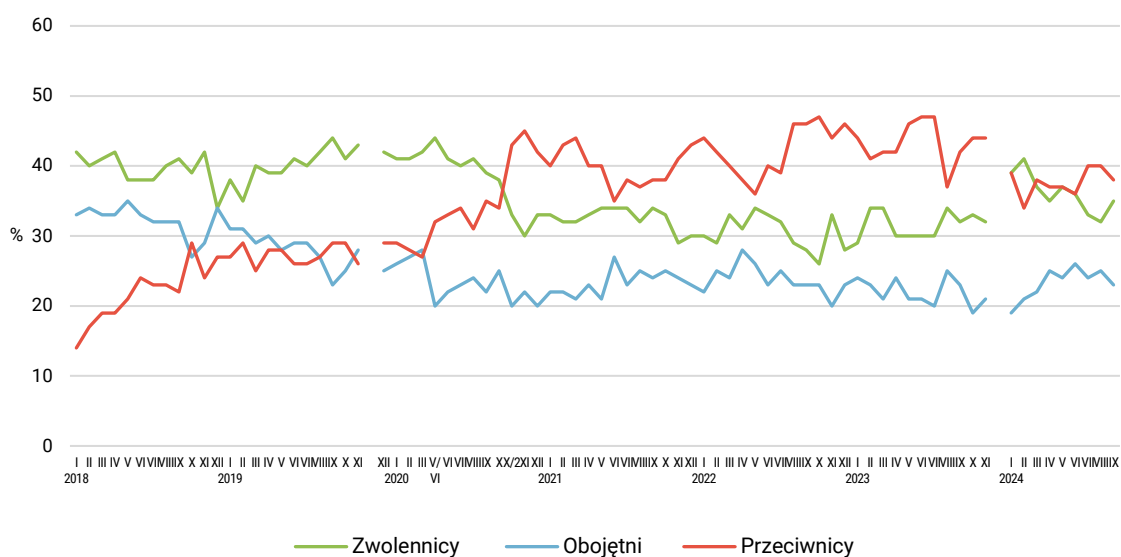
– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,

– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 12 do 22 września 2024 roku na próbie liczącej 941 osób (w tym: 64,2% metodą CAPI, 23,0% – CATI i 12,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Obserwujemy wyraźne zależności między stosunkiem badanych do rządu a poziomem ich dochodów, wykształcenia, wielkością miejsca zamieszkania, częstością uczestniczenia w praktykach religijnych, a także ogólną orientacją polityczną. Do zwolenników obecnego gabinetu należą ponadprzeciętnie często osoby lepiej sytuowane (55% spośród badanych o najwyższych dochodach *per capita* – co najmniej 6000 zł), lepiej wykształcone (48% wśród osób z wykształceniem wyższym), żyjące w większych miejscowościach (50% w największych miastach), rzadziej praktykujące religijnie (48% wśród niepraktykujących) oraz wyznające poglądy lewicowe (66% wobec 43% wśród badanych o poglądach centrowych i 16% – prawicowych). Wśród przeciwników rządu obserwujemy odwrotne zależności: częściej natrafiamy w tej grupie na badanych gorzej sytuowanych, słabiej wykształconych, żyjących w mniejszych miejscowościach, częściej praktykujących religijnie i wyznających poglądy prawicowe.

Analizując grupy społeczno-zawodowe możemy stwierdzić, że zwolenników rządu ponadprzeciętnie często notujemy wśród pracowników administracyjno-biurowych (53%) oraz kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (50%). Z kolei wśród przeciwników rządu przodują zwłaszcza robotnicy niewykwalifikowani (66%), a także bezrobotni (54%) oraz osoby zajmujące się domem (52%) – zob. tabelę aneksową 1.

Istotne różnice w stosunku do rządu obserwujemy również pomiędzy elektoratami. Najwyższym poparciem rząd cieszy się wśród wyborców dominującej w obozie rządzącym Koalicji Obywatelskiej (92%), a znacząco mniejszym w elektoratach dwóch pozostałych sił tworzących rząd – Lewicy (65%) oraz Trzeciej Drogi (45%). Przeciwnicy rządu dominują natomiast wyraźnie wśród sympatyków

ugrupowań opozycyjnych – Prawa i Sprawiedliwości (80%) oraz Konfederacji Wolność i Niepodległość (73%).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do rządu Donalda Tuska? Czy jest Pan(i) jego:			
	zwolennikiem	przeciwnikiem	czy też Pana(i) stosunek do rządu Donalda Tuska jest obojętny	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Koalicja Obywatelska	92	3	5	0
Lewica	65	10	21	4
Trzecia Droga	45	21	28	6
Konfederacja Wolność i Niepodległość	15	73	11	1
Prawo i Sprawiedliwość	6	80	11	3

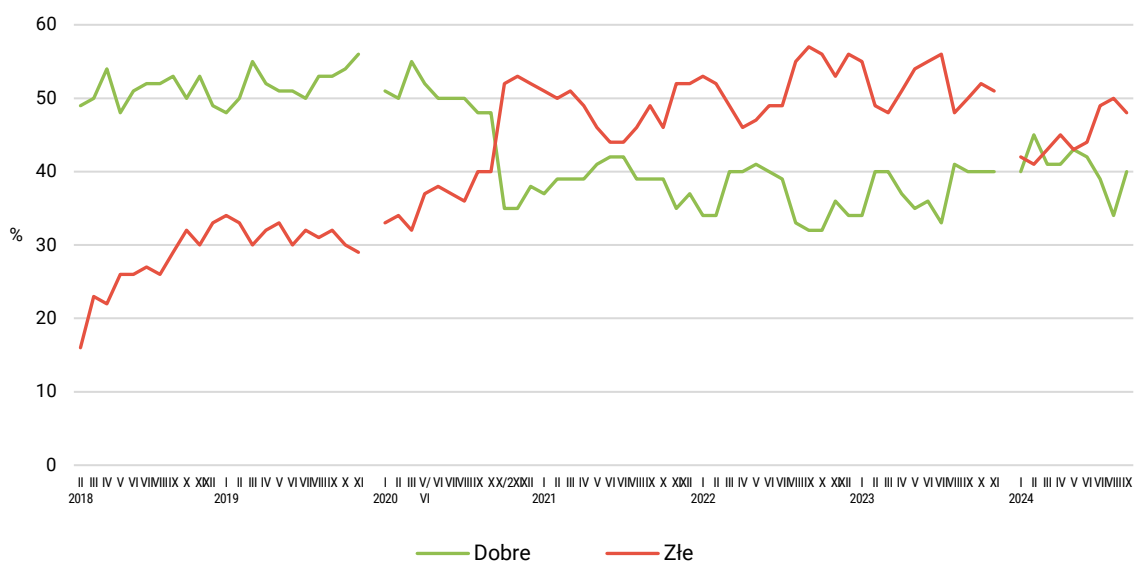
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Odsetek badanych pozytywnie oceniających wyniki działalności obecnego gabinetu Donalda Tuska wzrósł o 6 punktów procentowych (z 34% do 40%), jednak i tu przeważają nadal dość wyraźnie głosy krytyczne (48% wobec 50% miesiąc temu).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	rząd Mateusza Morawieckiego					rząd Donalda Tuska								
	2023					2024								
	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
w procentach														
Dobrze	33	41	40	40	40	40	45	41	41	43	42	39	34	40
Źle	56	48	50	52	51	42	41	43	45	43	44	49	50	48
Trudno powiedzieć	11	11	9	8	9	18	14	16	14	14	14	13	16	12

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominęto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

W kwestii oceny działalności gabinetu Donalda Tuska obserwujemy bardzo podobne zależności socjodemograficzne, jak w przypadku ogólnego stosunku do rządu. Dotychczasowe wyniki działalności rządu pozytywnie oceniają częściej osoby lepiej sytuowane, lepiej wykształcone, mieszkające w większych miejscowościach, rzadziej praktykujące religijnie oraz mające poglądy lewicowe. W przypadku osób źle oceniających działania rządu ponownie notujemy odwrotne zależności: są to częściej badani gorzej sytuowani, słabiej wykształceni, mieszkający w mniejszych miejscowościach, a także częściej praktykujący religijnie oraz wyznający prawicowe poglądy. Jeśli chodzi o grupy społeczno-zawodowe, to – ponownie – wyniki działalności rządu dobrze oceniają zwłaszcza pracownicy administracyjno-biurowi (58%), kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (46%) oraz pracujący na własny rachunek (46%). Z kolei negatywnie oceniają je wyjątkowo często znów robotnicy niewykwalifikowani (74%), bezrobotni (69%), osoby zajmujące się domem (59%), a także rolnicy (58%) – zob. tabelę aneksową 2.

Podobne zależności obserwujemy również w podziale na elektoraty: wyniki działalności trzeciego rządu Donalda Tuska w zdecydowanej większości dobrze oceniają zwolennicy Koalicji Obywatelskiej (88%), pozytywne oceny przeważają też wśród wyborców Trzeciej Drogi (65%) i Lewicy (47%). Warto przy tym zwrócić uwagę, że w tej ostatniej grupie odsetek takich ocen jest wyraźnie niższy – ma to zapewne związek z niezrealizowaniem przez rząd obietnic dotyczących kwestii szczególnie istotnych dla tej formacji, takich jak liberalizacja prawa aborcyjnego czy problem mieszkalnictwa. Krytyczne oceny rządu dominują już za to jednoznacznie wśród wyborców Prawa i Sprawiedliwości (84%) oraz Konfederacji Wolność i Niepodległość (80%).

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	88	5	7
Trzecia Droga	65	30	5
Lewica	47	32	21
Konfederacja Wolność i Niepodległość	18	80	2
Prawo i Sprawiedliwość	10	84	6

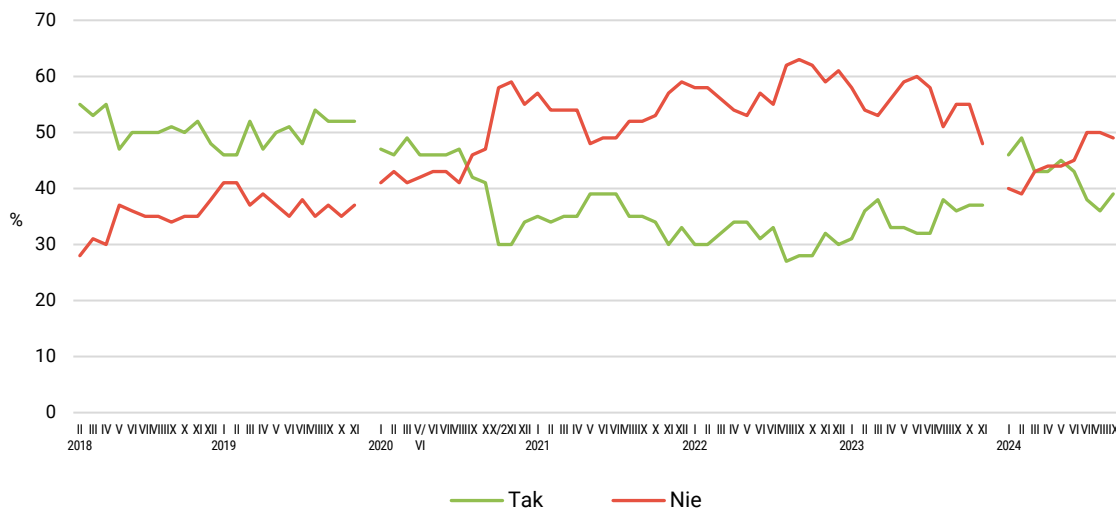
OPINIE O POLITYCE GOSPODARCZEJ RZĄDU

Od sierpnia wzrósł też udział Polaków uważających, że polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej (z 36% do 39% obecnie), jednak połowa badanych wciąż jest przeciwnego zdania (49% wobec 50% miesiąc temu).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	rząd Mateusza Morawieckiego					rząd Donalda Tuska								
	2023					2024								
	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
w procentach														
Tak	32	38	36	37	37	46	49	43	43	45	43	38	36	39
Nie	58	51	55	55	48	40	39	43	44	44	45	50	50	49
Trudno powiedzieć	9	11	10	8	15	14	12	14	13	11	12	11	14	11

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Oceny polityki gospodarczej rządu są zależne od tych samych zmiennych socjodemograficznych co oceny wyników jego działalności czy ogólny stosunek do rządu. Pozytywne oceny notujemy więc ponadprzeciętnie często wśród osób lepiej sytuowanych, wyżej wykształconych, mieszkających w większych miejscowościach, rzadziej uczestniczących w praktykach religijnych oraz wyznających poglądy lewicowe. Negatywne opinie są z kolei szczególnie częste wśród badanych gorzej sytuowanych, słabiej wykształconych, mieszkających w mniejszych miejscowościach, częściej praktykujących religijnie oraz wyznających poglądy prawicowe. Spośród grup społeczno-zawodowych szczególnie częstym poparciem dla polityki gospodarczej rządu wyróżniają się ponownie pracownicy administracyjno-biurowi (60%), ale też uczniowie i studenci (56%), kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (48%), renciści (48%) oraz respondenci pracujący na własny rachunek (47%). Z kolei szczególnie często krytyczni są robotnicy niewykwalifikowani (68%), ale i robotnicy wykwalifikowani (64%), osoby zajmujące się domem (63%), bezrobotni (63%) oraz rolnicy (61%) – zob. tabelę aneksową 3.

Na te same zależności natrafiamy również w elektoratach. O tym, że polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, przekonani są zwłaszcza wyborcy KO (85%), a także Trzeciej Drogi (62%) oraz Lewicy (54%). Przeciwnego zdania jest natomiast większość wyborców PiS (86%) oraz Konfederacji WiN (77%).

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	85	11	4
Trzecia Droga	62	29	9
Lewica	54	21	25
Konfederacja Wolność i Niepodległość	17	77	6
Prawo i Sprawiedliwość	10	86	4

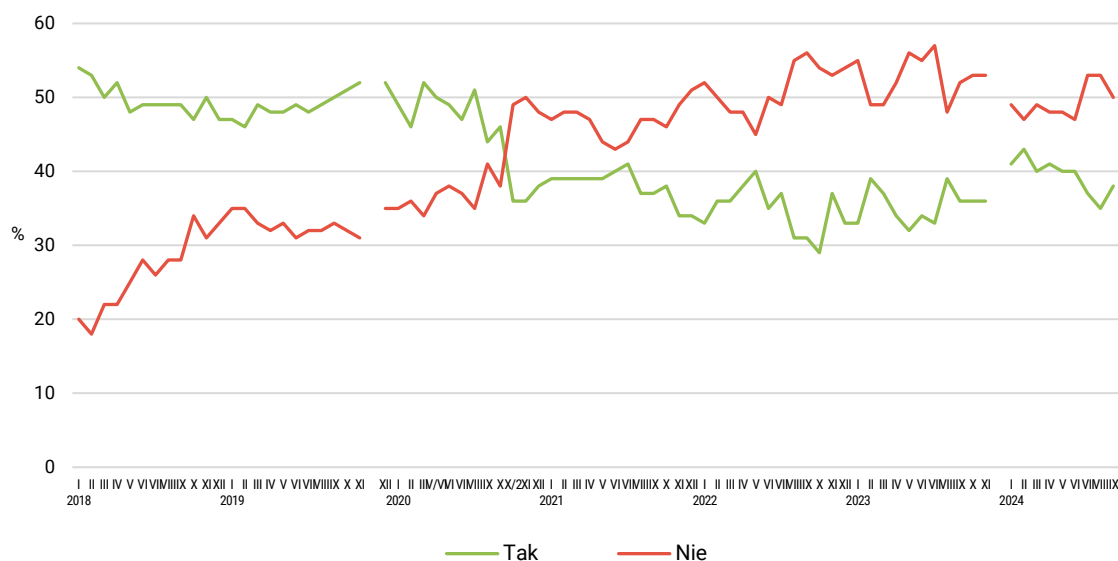
SPOŁECZNY ODBIÓR DZIAŁALNOŚCI PREMIERA

Poprawiły się też notowania samego premiera Donalda Tuska – odsetek respondentów zadowolonych z tego, że to on stoi na czele rządu, wzrósł o 3 punkty procentowe (z 35% do 38%), odsetek osób niezadowolonych spadł także o 3 punkty (z 53% do 50%), jednak to wciąż ta druga grupa wyraźnie przeważa.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	premier Mateusz Morawiecki					premier Donald Tusk								
	2023					2024								
	VII	VIII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
w procentach														
Tak	33	39	36	36	36	41	43	40	41	40	40	37	35	38
Nie	57	48	52	53	53	49	47	49	48	48	47	53	53	50
Trudno powiedzieć	11	13	12	11	11	10	10	11	11	12	13	10	13	12

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 do listopada 2023 roku dotyczyły drugiego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2024 roku wskazania dotyczą rządu Donalda Tuska. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Notujemy tutaj takie same zależności socjodemograficzne, jak w przypadku odpowiedzi na wszystkie poprzednio omawiane w tym komunikacie pytania. Z faktu, że na czele rządu stoi Donald Tusk, są więc częściej zadowoleni badani lepiej sytuowani, wyżej wykształceni, mieszkający w większych miejscowościach, rzadziej praktykujący religijnie i wyznający poglądy lewicowe. Na niezadowolonych trafiamy z kolei częściej wśród osób o niższych dochodach *per capita* i o niższym wykształceniu, mieszkających w mniejszych miejscowościach, częściej praktykujących oraz wyznających poglądy prawicowe. Jeśli chodzi o grupy społeczno-zawodowe, to zadowolonych spotykamy zwłaszcza wśród pracowników administracyjno-biurowych (58%), kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (50%) oraz uczniów i studentów (50%). Z kolei niezadowoleni są szczególnie często robotnicy niewykwalifikowani (78%), bezrobotni (69%) oraz osoby zajmujące się domem (64%) – zob. tabelę aneksową 4.

Te same zależności notujemy również w przypadku elektoratów – z Donalda Tuska w roli premiera zadowoleni są w przeważającej mierze wyborcy KO (91%), Lewicy (65%) i Trzeciej Drogi (choć w tej ostatniej grupie przewaga zwolenników nad przeciwnikami nie jest już tak wielka: 51% wobec 43%), a niezadowoleni – wyborcy PiS (92%) i Konfederacji WiN (83%).

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	91	3	6
Lewica	65	26	9
Trzecia Droga	51	43	6
Konfederacja Wolność i Niepodległość	14	83	3
Prawo i Sprawiedliwość	5	92	3

We wrześniu poprawił się trochę zarówno ogólny stosunek Polaków do obecnego rządu, jak i oceny dotychczasowych wyników jego działalności, jego polityki gospodarczej, czy wreszcie samego Donalda Tuska w roli Prezesa Rady Ministrów. Ocieplenie to ma zapewne związek z działaniami Tuska i niektórych ministrów na rzecz pomocy powodzianom, które były szeroko relacjonowane w polskich mediach w okresie, w którym realizowaliśmy badanie. Należy przy tym zaznaczyć, że pomimo poprawy krytyczne opinie na temat premiera i jego rządu wciąż przeważają nad pozytywnymi w każdym z badanych przez nas wymiarów.

Rząd jest najlepiej postrzegany przez badanych lepiej sytuowanych, o wyższym wykształceniu, mieszkających w większych miejscowościach, rzadziej praktykujących religijnie i wyznających poglądy lewicowe. Z kolei krytyczni wobec niego są zwłaszcza respondenci o niższych dochodach, słabiej wykształceni, żyjący w mniejszych miejscowościach, częściej praktykujący religijnie oraz wyznający poglądy prawicowe.

Opracował

Jonathan Scovil